

Nemusí pršet, stačí Ája aneb proč jsou kapky na světě

Radim Kopáč
literární a výtvarný kritik

Alena Mornštajnová napsala svou třetí knížku pro děti - a druhou ve spolupráci s ilustrátorkou Galinou Miklínovou. Jmenuje se Kapka Ája a platí o ní totéž co o Strašidýlku Strašovi, vydaném před čtyřmi lety.

Jak to chodí s vodou

Taky tenhle příběh je svého druhu rekreací, občerstvením autorčiných sil, úlevou po náročných tématech z velkých dějin, zpracovaných v románech Hana, Tiché roky nebo Listopád. Jenže zatímco permanentně vylekaný Stráša byl postavou hlavně zábavnou, kapka Ája

je spíš poučná. A vyučuje vlastně dost podstatné věci. Zaprvé pochopení, jak to na světě chodí s vodou, jak se voda mění, proč je důležitá, čemu prospívá. Ája má báječnou školu - školu hrou, kde se učí měnit v páru, led, vločku anebo jinovatku. Připravuje se totiž na dobrodružnou cestu kolem světa, říznou takovým malým olympijským soutěžením, kde má na vlastní „kůži“ zažít, co je to ten globální koloběh.

Aby měl čtenář jasno ve všech potřebných pojmech, jsou po krajích stránek ilustrované vysvětlivky: co je to orobinec, mlha, mořský koník anebo vodojem. Takže ve výsledku taková sympatická ekologická agitka, nenápadný pohádkový hlas pro globální „green deal“.

Alena Mornštajnová Vtipně poučuje malé čtenáře. Foto: Anna Kovačič

Jenže to není všechno, v tom příběhu je ještě zadruhé: Ája má totiž mezi spolužačkami nejen kamarádky jako Páju nebo Káju, ale taky jednu zavilou nepřítelkyni - Dáju. A ta ji šikanuje a otravuje, kdykoli k tomu najde příležitost.

Pohádkový realismus

Rámcem je ovšem pohádkový, takže karta se postupně obrací a všechno zlé, co Dája provedla druhým, se jí začne vracet. Nejvíc asi v dramatickém okamžiku, kdy ji vodní vír strhne, aby „poklidila“ v záchodové míse. Dája prostě dostane za vyučnou. A pochopí, že ve vodním týmu se to lépe táhne. Třeba zalít polovyschlý rodný rybník potřebnou sprškou.

Je to knížka na silné téma, naučná

i hravá, ale taky trochu povědomá. Jako by jí místy prosvítaly jiné texty. Třeba Kapka Kája Heleny Haraštové, napsaná vlastně o tomtéž, jen pro ty úplně nejmenší. Anebo H₂O a tajná vodní mise, první díl ságy realizované Petrem Stančíkem a ilustrované rovněž Galinou Miklínovou. Ale víc je tady samozřejmě původního. Mornštajnová napsala Kapku Áju po svém: její pohádkově přibarvený realismus má spád i vtip, baví. A hlavně dává odpovědi na zásadní otázky, když říká: „Proto jsme my kapky na světě, abychom udržovaly lidi, rostliny a vůbec všechno v přírodě naživu.“

Kapka Ája
Alena Mornštajnová

80 %